

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-agothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppel Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

80-ik szám.

Brassó, Kedd, július 16-án.

V. évfolyam. 1889.

Korrupció.

A szélsőbaloldal tetszeleg magának évek óta e jelszó hangoztatásával: korrupció.

Azt mondják, hogy ez a Tisza Kálmán bűne. Ő teremtette meg ezt a helyzetet, ő rontotta meg az erkölcsöket. És vannak, a kik ezt elhiszik. Mert hisz mi könnyebb, mint szidni? Azután meg vérében is van a magyar embernek a szidás.

De ha elhinné is esetleg nekik az ország ezen állításukat, úgy természetesen megköveteli, hogy a kik vádolnak, ne legyenek korrumpáltak. A ki mást bűnnel vádol, annak jelleme és lelkiismerete legyen tiszta. Csak így számíthat hitelre,

Ha azonban azt tapasztalja a nemzet, hogy az, a ki vádol, önmaga nem tiszta; hogy saját céljai előmozdítására minden eszközt megragad, legyen az tisztességes vagy nem tisztességes; hogy önös céljainak alárendeli a legszentebbet s megfélemlítve a legnagyobbak iránti tiszteletéről és kegyeletről, azokat használja fel eszközül, valótlán állításokat ad annak szájába, csak hogy abból fegyvert kovácsoljon magának ellenfele megrontására, nem törődve azzal, hogy ez által lerontotta a legnagyobbat évtizedek óta környező nymbust: úgy természetesen elfordul tőle s elveszti benne hitét.

Mit tettek a függetlenségi pártnak legújabbban Turinban járt tagja? Durva szavakat adtak szájába Kossuth Lajosnak. Oly szavakat, minőket Kossuth Lajos nem mondhat a nélkül, hogy önmaga ellen ne kövessen el merényletet. Oly szavakat, melyek alkalmasak tönkre tenni azt a kegyeletet tiszteletet, melylyel minden magyar ember Kossuth Lajos iránt viseltetik.

Minő eljárás ez? Aligha mondható tisztességesnek. Fel akarták használni Kossuth Lajost Tisza Kálmán ellen. Vajjon nem-e ez a legnagyobb mérvű korrupció. Számíthatnak-e ezek az urak ezek után arra, hogy a nemzet hitelt adjon szavaiknak? Ha eddig hitt volna nekik, most el kellene veszteni minden hitelüket.

Kossuth Lajos neve nem labda, melylyel dobálózhatni kényők-kedvők szerint. Ezt je-

lenti Kossuth fiának levele, melylyel megczáfolja az atyjának tulajdonított szavakat.

Midőn nagy meglepéssel vesszük ezt tudomásul s alább egész terjedelmében közöljük, — nem zárkozzunk el annak megjegyzésétől, hogy valóban nagyon különösnek találjuk Kossuth Lajos s még inkább fia leveleinek megjegyzését a dinasztiairól.

Akármit gondolkozzék is a nagy „hontalan” az uralkodóházról, még neki sincs joga kétségbe vonni azt a rajongó szeretetet, melylyel Magyarország minden hű fia mai királyunk iránt viseltetik. És a ki Kossuth Lajost másként informálta, félrevezette a nagy államférfiut csak azért, hogy fölkeltve benne a mult keserűségeit, olyannak mondására vagy megírására bírja, a mivel itthon széles körben lehessen agitálni.

Magyarországon lehetnek sokan elégtelenek a viszonyokkal s kormányval, de törvényes királyához a magyar őseitől öröklött természeténél fogva hű s érte utolsó csepp vérért is kész feláldozni. Dicsőségesen uralkodó királyunkhoz kétszeres szeretet fűzi hű magyar népét és ezt nem képes megingatni Kossuth Lajos sem.

Enek kijelentésével tartoztunk magunknak, s már most álljon itt a függetlenségi urak illető részének jellemzésül Kossuth Ferencz levele:

Minthogy én jelen voltam annál a beszélgetésnél, mely atyám és a 48-as és függetlenségi párt néhány tagja közt folyt, a melyről a hírlapokban nem egészen helyes jelentés tétetett közzé, tanácsosnak vélem elejét venni annak, hogy atyám érzelmei és nézetei, a felhozott kérdésekre vonatkozólag, félreértésre adjanak alkalmat.

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy én nem hallottam azt a kijelentést atyámnak, hogy ő haza menne, ha hazánk a függetlenségre való törekvés biztos útján volna. Ezt nem mondta s nem mondhatta az, ki negyven év óta képviseli hazánk függetlenségének eszméjét, mivel a törekvés egyértelmű a még el nem érésével s ez utóbbi oly helyzet fennállásával, a melyben atyámnak helye nincs és nem lehet. — Ő csak azt mondta, hogy visszamenne hazájába, ha Magyarország független lenne, vagy visszamenetelével függetlenségét visszaszerezhetné.

A mia dynastiára vonatkozó viszonyt illeti,

atyám megjegyzi, hogy az ő személyes emlékeitől és tapasztalataitól eltekintve, természetesnek találja azt a nézetet, hogy az uralkodó kivolta nem zárja ki hazánk függetlenségének lehetőségét; de kizárja ezt a tény, hogy két, eltérő érdekű koronát hord ugyanaz a fő; azt nem tartja helyesnek, hogy a minden körülmények közt való megadást hangoztassa bármely párt a hazában, mert az, a ki előre el van készülve nem állani ellent a végtelenségig a jogtiprásnak, az kegyet kérhet és kaphat, de jogot nem követelhet s a kegyet nem fogja megkapni; holott az elhatározás jelei engedékenységre készítenek, mint az 1859. és 1866. után történt.

Vége a mi a parlamenti működés módját illeti, arra nézve atyám közölt nyilatkozatának egy részét helyesen visszaadva találok, más részét pedig nem. Én úgy hallottam, hogy atyám helyesli a fontos kérdésekben a lehető legnagyobb erőfeszítést; s bár ő maga, egész életében csak elveket küzdött, személyességek vagy személyes tekintetek nélkül, természetesnek találja, hogy ha valami rendszer személylyel van szoros összeköttetésben, akkor a rendszert ostromozva, a személy ostromozását nem lehet mindig kiküldeni; ő nem tartja azt lehetőséget, hogy egy párt minden egyes tagjának vérmérséklete jelszóval rendeztethessék, s kiki úgy támad és érvel, a mint lelkiismerete és természete hozza magával; de a személyeskedést, mint rendszert nem szívesen látná meghonosítva a magyar országgyűlésen; s midőn a személyeskedés elkerülhetetlen, ő azt elkerülni óhajtja, mivel ez által az elv kérdést eltörpíttetik, és az elvért való lelkesülés, a személy ellen való gyűlölettel könnyen összetévesztethetik. A mi pedig a „vessző megérdemlés és kiszolgáltatás” kifejezéseket illeti, ezeket én, ki jelen voltam, nem hallottam, s ilyenekkel atyám nem is szokott élni.

Ritkán, ugyszólván sohasem jut nekem a szerencse, honfitársaimmal érintkezhetni; a magyar közönség figyelmét magamra vonni, tolatodásnak tartom; de ebben az esetben, atyám ultra kelvén, s nem lehetvén alkalmam hosszabb ideig helyesebben tükröztetni vissza az egész országban közzétett nyilatkozatait, azt én, mint a megható látogatáson jelen volt fia, kötelességemnek érzem.

Kossuth Ferencz.

Belföld.

Brassó, jul. 15. (Delegációk.) A magyar delegatio f. hó 13-án déli 12 órakor tartotta nyolczadik nyilvános ülését. Elnök: Zichy Ferencz gr. Jegyző

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.”

Romániai cigány népdal.

Megyek az uton s gondolkodom,
Ki legyen még a galambom?
Szerettem egyet s elhagytam.
Nagyobb bünt is tettem én ám
Egy szép leányt szerettem,
S egy vén banyát elvettem.

Közli K. F.

A Czenktetón.

— Regényes elbeszélés. —

(Folytatás.)

Onofrius még mindig leskelődött. Már beesteledett, de ő azért nem távozott a zárdá bejáratától. Azon ürügy alatt, hogy a visszatérő apát előtt térdre borulva kegyelmet fog tőle kérni, állandóan a kapunál tartózkodott. — Midőn az éj beállt, a kissé korlátolt eszű kapus örült, hogy Onofrius késznek ígérkezett tisztelet átvenni. — Visszavonalt czellájába, tehát míg Onofrius izgatottan várakozott a bejáratnál.

XI.

— Tehát azt mondja ön, hogy tegnap idejővele után rögtön el is ment? S az ősz lovag haldok-

lik? Antal nem tért vissza a zárdába. Mindenható Isten, mi lehet ez, mi lehet mindennek a magyarázata?

Elsbeth, kihez e kérdések intézve, voltak mintegy élettelenül bámult a semmiségbe. A kérdező Bonifácusnak, ki mint tudjuk, Antal után jött, hogy őt a klastromba visszakisérje, nem válaszolt semmit. És szegény, sajnálatra méltó Bonifácus teljesen magánkivül volt s nem talált e tömkelegből mentő utat. De hisz úgy is volt itt minden, hogy teljesen megzavarja fejét. —

Midőn a várur szobájába lépett, ott találta őt ágyán elnyulva s haldokolva. Az öreg várkaplán reszketve guggolt egy imaszék előtt, ostobán bámulva. Midőn a lovagot megszólította, ez megtört tekintetét arczára emelte, de halvány ajkai nem voltak képesek egy szót tagot kimondani, csak tompa hörgés fakadt föl a haldokló lovag melléből. Ijedten sietett ki Bonifácus s az épen erre tartó várkisasszony karjaiba rohant. Ez aztán elvezette őt az erkélyszobájába, hol Bonifácus olyan értesítéseket hallott tőle, melyek folytán tökéletesen fejét vesztette.

Most Elsbeth épen vissza akart menni haldokló atyja ágyához, midőn az udvaron hirtelen vad lármát hallott. Bonifácus figyelmesen hallgatózik, míg Elsbeth, mintha nehéz álomból ébredne, összerázkódva pillant fel.

A zaj mind hatalmasabb lesz. Előbb a vonóhid csapódott le, nyikorgásával zavarva meg a vár csendjét, majd dübörgés volt halható, mintha lovak robogának be azon. Csakhamar rémes kiabálás jajgatás hangzott fel, vad üvöltés és ordítás közé vegyülve. Hatalmas ütések döngtek a zárt ajtókra, kísérve a fészegítés által előidézett recsegés és robaj által, s e hangzavar benitólólag hatott a hallgatókra.

Bonifácus szorongó félelemtől elfogva, nem tudta, vajjon az utolsó ítélet érkezett-e el a várba, s vajjon a haldokló lovag lelke száll poklokra e borzasztó dörömbölés kíséretében vagy egy farkas vadállat lepte-e el a helyet.

Elsbeth nyugottabbnak tetszett. Ugy látszik, mintha e történeteket mindeddig várta volna, mert midőn egyik szolgáló halálsápadt arcczal rohant be, felkiáltott:

— Ugy-e bár, Antal van itt? Visszajött házunk ellenségeivel, hogy bosszuját lehűtse, hogy engem elragadjon. De élve nem fog engem elrabolni! — tévé hozzá elhatározottsággal, mialatt egy tört ragadott kezébe.

— Igen, Antal az, ki a pusztitást reánk hozta, — szólt 3 szolgáló jajveszékelve, és én valék a szerencsétlen, ki őket bebocsátottam. De hát tudhattam-e, midőn Antal bebocsátatást kért, hogy egy csorda vad állatot fog bevezetni?

— Hagyd a jajgatást, — szólt Elsbeth, — eredj

Hegedüs Sándor. A közös minisztérium részéről jelen voltak: Bauer b., Kállay miniszter, Szügyény külügy-miniszteri első osztályfőnök, Barkassy alezredes, Páter százados.

A legfelsőbb megerősítéssel ellátott határozatok kihirdetése után, Kállay Béni közös pénzügyminiszter intézett beszédet a delegátusokhoz a közös kormány nevében, melyre Zichy Ferencz gr. elnök felelt, viszonzva a magyar delegáció köszönetét. Végül még Nikolics Fedor báró mondott a delegáció tagjai nevében köszönetet az elnöknek és ezzel a delegációk idejének végeztetett.

Külföldi szemle.

Brassó 1889. júl. 15.

A szerb hatóságok erőszakoskodása és egy magyar alattvalónak magyar területen való megtámadása s fegyveres erővel szerb területre való hurcolása nagy elkeseredést szült hazánkban. Az eset ismeretes a lapok távirataiból; de hogy mi történt azóta, arról nem hallani semmit. Mi fog következni ez után, ha a szerbek már most ily impertinentiára vetemednek s megmerik sérteni területünket? Vajon egyszerű sajnálkozással be fogja-e érni külügyi hivatalunk? Hisz ily eljárás ellen csak kardélel lehetne felelni, nem pedig egyszerű jegyzékkel. — Várjuk az események fejlődését.

Négy szerb főtiszt parancsnoksága alatt, négy szakasz csendőrről indult utnak a rablók üldözésére. Az első szakasz Sabácza, a második Uziczába, a harmadik Lozniczába, a negyedik Gradistyébe ment. A „Male Novine” értesülése szerint, a mióta a regensek és miniszterek a felszentelési ünnepélyről visszatértek, ismételt volt minisztertanács a rablógarázdálkodás elnyomtatására fogantatandó intézkedések tárgyában. E minisztertanácsokon felette viharos jelenetek fordultak elő. Taussanovics belügyminiszter katonai segítséget kért Gyurics hadügyminisztertől, a ki csak feltételeken volt annak megadására hajlandó, ha ugyanis a csapatok parancsnokai teljesen függetlenek maradnak a politikai hatóságok s azok intézkedéseitől, minthogy a hadügyminiszter semmiképp sem véli megengedhetőnek, hogy a tisztek a kerületi hatóságoknak alá legyenek rendelve. Ezen nézeteltérések következtében a folyó hó 13-ikán tartott minisztertanács eredménytelen maradt — s Taussanovics belügyminiszter csendőrséget rendelt ki a veszélyeztetett vidékekre. Azt beszélik, — hogy a belgrádi várból 27 fegyenc kiszökött s a rablókhoz csatlakozott. Ez mind szép dolog, de azért még sem zárkozzunk el azon gyanu elől, hogy ez mind mesterségesen csinált dolog, mert alap kell a fegyverkezésre és katonaságnak a határra való küldésére.

A berlini „Kreuz Ztg.” Törökországnak a hármasszövetségbe való bevonásával foglalkozik s azt tanácsolja a német özsödnek, hogy háboru esetén, a melyben a porta a hármasszövetség oldalán fog küzdeni, pénzt adjon Angliá helyett a portának. Azonkívül a német diplomácia feladatául kívánja tekinteni azt is, hogy meggyőzze a szultánt arról, hogy a pommerániai gránátos csontjáról szóló mondás csak feltételeken érvényes. Az említett lap úgy festi a helyzetet, mintha az osztrák-magyar monarchia befolyása az Al-Dunán csorbat szenvedett volna s a német diplomácia, de különösen a német császár az osztrák-

s mentse meg bőrödét, ha vagy egy rablógyilkos élete árán meg nem vásárolhatod, és ön Bonifacius — fordult most a baráthoz — menjen s nézze meg, mi történik künn és hozzon nekem hirt, a legrosszabbra is el vagyok készülve.

A szolga és Bonifacius távoztak.

Nem tartott soká, midőn Elsbeth Bonifacius hangját hallá, ki halálordításban tört ki, mire mély hörgés s rá Antal szavai lőnek hallhatóak, a nélkül, hogy kivehetné volna, mit beszél ez. Majd pár pillanatnyi csend állott be.

Most gyors léptek közeledtek az ajtó felé, mely megnyílt s Antal jelent meg halálsápadtan, karján vérfoltokkal telt barátsuhával. Tétovázó léptekkel közeledett a leány felé.

— Vissza, nyomorult gyilkos! Weissenfels Ármán arája meg tudja magát védeni egy gyáva ellen! — kiáltá Elsbeth csodálatraméltó lelkierővel.

— Gyilkos? nem, az nem vagyok! — válaszolt Antal megtörtén, — de gyáva, az igen. Te igazi nevetem mondád ki. Igen, nyulszívű gyáva vagyok, kit egy roskatag öregnek pusztá szavai teljes férfibátorságától megfosztottak, a ki, hogy szabaduljon a borzadálytól, melyet az öreg átkai lelkében felkeltettek, boszszugondolatok mámorába vetette magát.

(Folytatása következik.)

magyar vereséget kárpótolta Törökországnak a hármasszövetségbe bevonása által. — A német ellenzéki sajtó a birodalmi kancellárnak a berni követhez intézett iratairól szólva, rámutatott arra, hogy az iratok hangja változó. Ennek magyarázata abban keresendő, hogy a helyzet június 5-ike és 26-ika között változást szenvedett és a diplomácia nyelve a helyzettel együtt változik. — Ugyanezen ügygyel foglalkoznak a svájci lapok is.

A szövetség tanács július 10-iki kelettel a német kormányhoz intézett jegyzéke constatalja, hogy Wollgemuthot a svájci hatóságok nem csalták kelepcebébe, hanem azért tartóztatták le, és utasították ki, mert zavargásra bujtogatott. Barátságos véleménycsere tisztába hozta volna az ügyet. A szövetség tanács el van tökelve, hogy véget Svájcban minden mesterkélt, vagy nyílt izgatásnak és sajnálja a letelepedési szerződés második cikkének Németország részéről tapasztalt váratlan magyarázatát.

Bukarestben megezőfolják azt a hirt, hogy 50 orosz tiszt külön hajón Belgrádba utazott. Erre nézve jelentik, hogy a lapok ama hire, minha jun. 28-án a Gagarin-társaság egyik hajóján 50 orosz tiszt érkezett volna Brailába s a város megtekintése után Szerbiába utaztak, téves. Tény az, hogy 35 fiatal orosz, köztük több egyenruhás tanuló s egy-két tiszt szünidei utazást tettek Bulgáriába s a hajó megállását Brailába, a város megsejmelésére használták fel. — Másikülönben az is igaz, hogy Románián keresztül folyvást özönlenek gyanus elemek Szerbiába.

Román lapszemle.

A porosz „Kreuz Zeitung”-bol vesz át a „Tribuna” egy ily című cikket: „Nix daitsch”, világosan azért, hogy bebizonyítsa, mit a nélkül is tudunk, hogy örömmel felragad mindenünnen mindenféle sárat, melylyel hite szerint a magyar nemzetet piszkolhassa olvasói előtt, nem gondolva meg, hogy az ilyenül legelőbb önmagát mocskolja be a mivelt világ előtt.

A „Kreuz Zeitung” és utána a n.-szebeni „Tribuna” szerint minden magyar közmivelődési egyletnek ez a jelszava a magán és nyilvános életben, de ugyanez a magyar kormányé is a közigazgatás, az igazságszolgáltatás és a hadseregben. Europa egy új nemzeti állammal fog boldogabb lenni s a többi nemzetiségek u. m.: németek, oláhok, tótok el fognak enyészni a magyar kultúrában.

Magyar kultúra! Mi ez? Mi lenne egyéb, mint német. Onnan vettük át a kereszténységet, a kormányrendszert, a miveltséget. Nem volt semmink addig, csak úgy, mint a törököknek. Magyarország és Erdély minden városát, meg Debreczent is (?) a németek alapították. A német fegyver mentett meg a török iga alól. Erdélyben a szász városok voltak a védhelyek a török ellen, a szász polgárság volt a civilisatio lobogójának hordozója.

Például akkor is, midőn Weisz Mihály török se reggel harcolt és vesztette el az ütközetet és életét, akkor is a szász városok voltak védbástyák a török ellen. A magyar nemzetiség 8 századon át, mint a lengyel is, akadályozója volt a civilizációnak. A megyei gyűléseken a sarkanytyu pengése és kardok csörtetése szónokoltak a magyar nép szabadságáról. Ez a szabadság azonban lábát a nemzetiségek nyakára tette, mely alatt azok nyögtek. Így volt (?) a régi világban. A viszonyok változtak, de a lényeg ma is ugyanaz. Ma a nemzeti genius pusztítja a német culturát. A „nix daitsch” összeesküvés volt II. József császár alatt azon intézkedések ellen, melyekkel Magyarországot emelni akarta. Kossuth is ezt a nemzeti geniust használta fel mint forradalmi eszközt. A „nix daitsch” rejtett ellenzékeskedés volt Stadion és Bach reformjaik ellen.

A „nix daitsch” üzte el a német hivatalnokokat a husos fazék mellől. A sárga-fekete hidak és utjelzők is megéreztek a nix daitsch jelszót. A derék német hivatalnokok helyett a 70-es években következtek az olyan szolgabírák, a kik közül akárhány még irni sem tudott. Egy szóval vége a világnak azért, mert II. József császár, Stadion, Bach germanizáló kísérleteik a magyar nemzet hazafiságán megtörttek, a sárga-fekete hidkarfák és utjelzők a germanizáló Beamterekkel együtt eltűntek. Magyarország ismét Magyarország lett mint volt ezer év óta. Nem lett török, nem lett, német és nem lesz muszka. Ez a magyar nemzet égre kiáltó büne a német lap és az ő hübarátja a „Tribuna” előtt.

Az ilyen külföldi lapokban közölni szokott piszkolódást megírják itt Erdélyben, kiküldik Berlinbe és midőn onnan ide kerül, mint újdonságot találják a „Tribuna” olvasói elő, hogy láthassák ezek is, miként vélekedik a külföld a magyarok felől. Hanem mi is tudjuk azt a német példabeszédet hogy: „Madarat a tolláról”

Egy pillantás a czikkre, bár román harisnyába bujtatták, mégis elárulja, hogy olyan egyén írta, vagy legalább fogalmazta, a ki visszaszeretné idézni a II. József, a Stadion s Bach korszakait s mert ezt ma már idehaza nem mondhatná el a nélkül, hogy nevétségessé ne váljék, külföldi német lapba zengi el keserveit a sárga fekete hidkarfák eltűnése miatt.

Milyen szép világ is volt az, midőn a Predealon az első sárga-fekete határjelzőt megpillantottuk, a mint Ploestről erre befelé hajtottunk. Ahun ni! Ausztriába érkezünk. Oh boldog idők, hova is levétek! Most három színű oszlop áll a sárga-fekete helyett: Ungariában vagyunk. Ez ám a nagy baj a tribunistáknál!

Hát eléggé faj érettek a mi szívünk is, mint a csángó asszony szokta mondani: A könyökünkben. Czenkalji.

A phylloxera Erdélyben.

A kis-küküllőmegyei gazdasági egylet a phylloxera tárgyaiban f. hó 10-én gyűlést tartván, abból következő feliratot intézte a földmivelési miniszterhez meyer — minthogy mult számunkra már későn érkezett — csak ma közölhetünk:

Nagym. m. kir. földm. miniszter ur!

Az országos statisztikai hivatalnak az 1887 évi szüret eredményéről összeállított hivatalos adatai szerint a régi Erdély bortermelő megyéiben (Alsó-Fejer, Beszterce-Naszód, Hunvadás, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szeben, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely megyékben) a termelés alá vett 42900. kat. hold területen összesen 297.931 hektoliternyi must termelés nyertett, mely a hivatalos számítás szerint 268.139 hektoliternyi bortermelésnek felel meg.

Ha a bornak literét 10 kriban számítjuk, a bortermelés 2.681.390 forintnyi értéket képvisel; de tekintettel az erdélyi boroknak általános jó hírnevére és figyelembe véve, hogy ma már jelentékeny mennyiségű finom (faj) bor is termeltetik, mely mustul eladva literenként 20 kriban értékesíthető; az évi bortermelés értékét 3 millió frtra biztos számíthatjuk.

Ugyancsak a statisztikai hivatal kimutatása szerint úgy találjuk, hogy a 42.900 kat. hold szőlőterületből vármegyénkre 9.145 hold esik, melynek 1887 évi musttermése 98.572 hektoliterre ment, vármegyénk tehát úgy a szőlőterületre, mely az egész erdélyi szőlőknek több mint egy ötödét foglalja el, mint a termésre, mely az egész termésnek 506 hektoliter hiány egy harmadát s tehát közel egy millió értéket tesz ki, az erdélyi megyék közt első helyen áll.

S mert bortermelésünk csaknem egészen piacra kerül, s mert buza és tengeri terményünk jóformán csak saját szükségletünket fedezi: mondhatjuk, ez az egyetlen termelési ág, melyből gazdákönnségünk adóját, közterheit és készpénz kiadásait fedezt. Másfelől a szőlőnek költségesnek mondható mivélése sok kézi napszámot igényel, de éppen ezért száz-meg száz munkásnak hozza meg kenyerét.

Remegve lestük tehát szőlőtermelésünk halálos ellenségének, a phylloxerának, terjedését; — irtoztunk a pusztításokra, melyekkel a legjobb magyar bor hazáját, a híres Hegyalját tönkre tette: mi lesz belőlünk, ha e pusztító rovar hegyeink között üti fel fejét? Kormányunknak gondos keze, melylyel a baj terjedését meggátolni törekedett; erdélyi hegyeinknek zárkoztassága reményre kecsegtetett; s már-már azt hittük, — sikerülni fog a terjeszkedés megállítás s mentve leszünk e kiszámíthatlan szerencsétlenségtől.

Korai volt örömünk. Ime Erdély kellős közepén, vármegyénk közvetlen szomszédságában, Medgyes városa szőlőhegyeiben több mint 80 hold területen üti fel fejét, s ki tudja nincsen-e sokkal nagyobb terület inficiálva.

Nagyméltóságú miniszter ur! Gazdákönnségünk legnagyobb részének állandó jövedelem forrása, munkásokoztályunknak létfontartása attól függ, hogy a terjedése meggátoltassék s szőlőhegyeink e pusztító rovarától megvédessenek.

Jól tudjuk azt, hogy Nagyméltóságod figyelme és gondossága ezerfelé vészteti igénybe; meg vagyunk győződve arról, hogy nagyméltóságod a veszély első hírére kellő eréllyel intézkedett a baj localizálása iránt, de ösmerjük azt is, hogy a legjobb és áldásosabb intézkedések végrehajtása sokszor megtörik az emberek közönyének és indolentiájának vértjein.

A közvetlen veszély által sújtott akosok fásnak közönynyel fogadják nagyméltóságodnak üdvös intézkedéseit, s talán emberi gyarlóságból eredő kárörömmel nemhogy elősegítnek, de még hiusítani igyekeznek azokat. Lehet, hogy a veszély közvetlen szomszédságában sötétebb szímben látjuk a dolgokat, de féltünk kell attól, hogy az erélyes végrehajtó közeg hiányában a legjobb irányú intézkedések is eredménytelenek maradnak. Jogosnak hisszük félelmünket az irányban

is, hogy a közvetlenül megtámadott területek csekély értékének fenntartása érdekében gyökeres kura helyett a baj állandóra tétetik s annak sokkal nagyobb és értékesebb területekbe való behurcolása fog bekövetkezni.

Biztos adatok hiányában, de az imminens veszély tudatában aggódva halljuk, hogy a megtámadott szőlőkkel szemben a zárlat nincs kellően foganatosítva, hogy a szőlő birtokosok annak kijátszására törekedve, csaknem szándékosan elősegítik a veszély terjedését.

Aggodalmunk közepette bizalommal járulunk nagyméltóságodhoz, ki egyedül képes erélyes rendszabályok által minket s a még meg nem támadott területeket megmenteni. Ugy hiszszük, a bekövetkező óriási kárral szemben nem jöhet tekintetbe az inficiált területek aránytalanul csekély értéke. Tanácsosnak tartanók tehát, ha az anugy is sikertelennek bizonyult és legtöbbször csak hiányosan végrehajtható védekezési eljárás és mentési kísérletek helyett az inficiált területek gyökeres kiirtása vétetnek foganatba, s az övszabályok csak az irányban alkalmaztatnának, hogy a tovább terjedés meggátoltassék,

Nagyméltóságod előtt ismeretes a veszély ismeretes a terület nagysága, — melyen az föllépett, s tudva van az is, hogy annak korlátozására minő intézkedések lettek foganatba véve; de talán úgy a veszély kiterjedésének mérvéről, mint az elrendelt intézkedések miként és helyes végrehajtásáról közvetlenebb és megbízhatóbb értesítést nyerhetne nagyméltóságod is, ha ezen teendők végzésére egy külön megbízottat, értjük egy kormánybiztost, rendelne ki.

Mi azt hiszszük, hogy a veszély nagysága, a bekövetkező kiszámíthatatlan károk elkerülhetése ezen kivételes intézkedést indokolta teszik, sőt hogy azt elodázhatatlanul követelik.

Ezen indokból mély tisztelettel kérjük nagyméltóságodat, hogy egyfelől a megtámadott szőlők teljes kiirtását elrendelni, másfelől úgy ezen, mint a kellő övszabályok helyes és szabatos végrehajtására egy kormánybiztost kinevezni kegyeskedjék.

Mély tisztelettel lévén nagyméltóságodnak;

Dicső-Szentmárton, 1889. július hó 10-én

alázatos szolgálai:

Kis-Küküllő megyei gazdasági egylet igazgató választmánya:

Csató Gábor s. k.
egyleti titkár.

h. Gál Domokos s. k.
egyleti alelnök.

Tanügy.

Értesítés.

A székely-kereszturi m. kir. állami tanítóképezdében az 1889.—90. iskolai évre a felvételi és javító vizsgálatok f. évi szeptember 2. és 3. napjain fognak megtartatni, s a tanév ugyanazon hó 5-én nyitattik meg.

Felvétetik minden oly éptestű, egészséges ifjú, ki 15-ik életévét már betöltötte s a gymnasium, reáliskola, vagy a dögári iskolának legalább 4 alsó osztályát jó sikerrel elvégezte. A kik ezt iskolai bizonyítvánnyal igazolni nem képesek, a magyar és német nyelvtanból, a földrajzból a törtételemből és a számtanból felvételi vizsgálatot tartoznak tenni, s e tárgyakból annyit kell tudniok, mint a mennyit az említett iskolák négy alsó osztályaiban tanítanak.

A felvételért sajátkezűleg irt folyamodványok tanítóképző intézetünk igazgató-tanácsához czimezve, f. év aug. 10-ig alólírottához küldendők be.

A folyamodvány a következő okmányokkal szelendő fel: keresztlevél, iskolai bizonyítvány eredetiben, orvosi bizonyítvány, mely a test s különösen a látó- és halló-érzékét igazolja; ha az illető állami segélyért is folyamodik, új keletű szegénységi bizonyítvány; végül ha folyamodik az iskolát már korábban elhagyta volna, a közben eső idő holtértését rendre kimutató foglalkozási bizonyítványok. Ha szegénységi bizonyítvány nincs mellékelve, a folyamodványra 50 kros, s a melléletekre a megfelelő bélyegek ragasztandók.

Tandíjt a növendékek nem fizetnek. de tankönyvekre minden ifjú legalább 10 frtot hozzon magával és fizesse be alólírottához.

Minden ifjú nyer az együttlakási helyiségben szállást, fűtést, világítást, továbbá mosatást és gyógykezelést ingyen; végül a szegények és arra érdemeik 5—8 frt havi segélyt.

Köteles minden növendék tisztességességes ruházaton kívül magával hozni 6 pár változót, 2 hálóinget, 6 zsebkendőt, 4 törölközőkendőt, 6 pár kapezát, 1 párnát, 2 párnahéjat, 1 paplant, 2 paplan-lepedőt, 2 alsó lepedőt és egy szalmazsákot. Minden fehérmű a tulajdonos teljesen kiírt nevével, vegytintával jegyzendő

meg. Ágyról, asztalról, székről, szekrényről s egyéb butoratról gondoskodva van.

Székely-Keresztur, 1889. július 10-én.

Borbély Sámuel
igazgató-tanár.

Irodalom.

Romániai magyar naptár. Említettük volt, hogy lapunk bukaresti levelezője, Veress Endre, magyar naptárt szándékozik kiadni. Most előttünk fekszik a naptár előfizetési felhívása, melyből kiveszszük a naptár tartalmát, a mely következő lesz: Naptári rész. Újévi vers: Gönczi Istvántól. Előszó: A szerkesztőtől. Levél a kiadóhoz: Sztéryni Józseftől. A bukaresti ev. ref. egyház rövid története: (A templom fénynyomatu képével): Bartalus Jánostól. A magyar missiók kezdete Dr. Márki Sándortól. Koós Ferencz. (Arczképpel): Kovács Jánostól. Bukaresti tárczacikk: Dr. Réthy Lászlótól. — Egy asszony gondolatai: B. Büttner Linától. Hogy lett két törökből magyar ember? Feriztől. Visszaemlékezés Veress Sándorra (Arczképpel): Koós Ferencztől. Akna-Szlatina (Költemény): Báthory Sándortól. Dr. Fiala Lajos (Arczképpel): Veress Ferencztől. Török közmondások: Dr. Kunos Ignácztól. A Dimbovicza (Rege): Carmen Sylvától. A bukaresti magyarok részvetele I. Károly királyi koronáztatásakor: Gyárfás Alberttől. Emigrációi emlékek (Veress Sándor kiadatlan naplóiából.) Egy királyné tusculanuma (Sinaia): Harmath Lujzáttól. Orvosi apróságok: Dr. Fiala Lajostól. Közlemény Bodossy Páltól. — Ohajtom! (Költemény): Vizi Denestől. A selyemtenyészés (Népszerű ismertetés): Fenichel Sámuelről. Harczteri tudósítók a szerb-bulgár háború alkalmával a főhadiszálláson: Vándory Lajostól. Bukaresti magyar nyomtatványok: Veress Endrétől. A jövő hírlapja. Verne Gyulától. Humor és egyveleg. — A gazdag tartalma naptár ára 60 kr lesz, előfizethetni reá a szerkesztőnél. Bukarest, strada umbrei 6.

Helyi és vidéki hírek.

Főhercegi látogatás. Albrecht főherceg e hó végén erdélyi körutára indul, szemlét tartandó a közös hadsereg fölött, melynek ő a főfelügyelője. A főherceg városunkat is szerencsétlen látogatásával. Ő fensége aug. 1-én este 8 óra 32 perczkor érkezik Brassóba s a »Bukarest« szállodába száll, hol hat szoba rendeltetett meg számára. Augusztus 2-án nagy katonai szemle tartatik, mely után a fenség d. u. 5 órakor különvonnattal Siniába utazik a román királyi pár látogatására, honnan aug. 3-án este különvonnattal visszajön Brassóba s a rendes személyvonathoz csatolt külön udvari kocsiiban folytatja útját Tövis felé Aradra. Ő fensége úgy a katonai, mint polgári hatóságoknál kikért magának minden hivatalos fogadtatást.

Személyi hírek. Horváth Gyula országgyűlési képviselő, az országgyűlés egyik legkiválóbb tagja, vasárnap d. e. Bécsből városunkba érkezett. Horváth Gy. a nyarat családjával együtt Zajzonban tölti. — Bárány S. w. e. n. a. y. A hadtest-parancsnok Szebenből ideérkezett, hogy a helyben állomásozó katonai csapatok fölött szemlét tartson. — Ligeti Anta! a nemzeti muzeum képtárhoz, kitűnő festőművésznőnk és dr. Dada Jenő a nemzeti muzeum természetrajzi tárának segédőre, kitűnő fiatal tudós, városunkban időznek s innen tesznek kirándulásokat vidékünkre. Ligeti előbb Tusnádra megy s onnan visszajövet fog tájképrészleteket felvenni, Daday pedig vidékünk faunáját igyekszik összegyűjteni.

Brassói pénzügyigazgatóság. A brassói pénzügyigazgatóság személyzetét következőképen nevezte ki a pénzügyminiszter: Pénzügyigazgató Fogarascher János; helyettes Gencsy István; titkárok Kraft Ádám és Gyulay Árpád; fogalmazók: Györböröz, Czipu János, Tóth Endre, Popovics János, Kürthy János; nyilvántartási biztos Graffy Frigyes; levéltárnok Péters Károly; vezető számtiszt Honigberger Mihály; számtisztek: Kiffa János, Pálffy Miklós, Gerger Gyula, Wolf József, Fiala Oszkár, Lukács Ferencz, Brandtspiegel József; irodavezető Schott Nándor és áll. végrehajtó Moringer Károly. — A pénzügyigazgatóság hatásköre kiterjed Brassó és Fogarasmegyék területére.

Áthelyezések. A pénzügyi közigazgatás reformja alkalmából városunkból is több pénzügyi tisztviselő helyezettett el, kiknek távozása nagyvesztés magyarságunkra. Érzékeny veszteség Szent Bálint p. ü. titkár távozása (beosztott a fővárosi pénzügyigazgatósághoz), kiben összes magyar egyleteink, s így egész magyar társadalmunk, nemkülönben a román. kath. egyház egyik legbuzgóbb tevékeny tagját veszti el, a kit mindenütt ott találtunk, a hol tevékenységéről s aldozatokszegéről volt szó. Áthelyezettek Jakó Pál p. ü. fogalmazó Deesre, Gencsy Dezső számtiszt Nagy-Szebenbe. Mindkettőben két munkás s szorgalmas tisztviselőt s jó magyar embert veszünk.

A választói névjegyzék ellen való felszólalás utolsó napja tegnap volt. A választókö-zönség feltűnő közönyt tanúsított ez ügyben: feléje sem nézett. Csak lapunk szerkesztője adott be felszólamlást — idő rövidsége miatt csak a bolonyai alkerülethez s p. kérve 18 kihagyott választójogosult felvételét és 53 jogtalanul felvett egyén törlését.

Városi ügyek. Brassó város képvisellete holnap tartja meg mult hétről elhalasztott közgyűlését ugyanazon tárgysorozattal.

Falb jóslása úgy látszik nem volt teljesen alaptalan. Csehországból nagy viharok hírei érkeznek. — Tegnap d. e. 10—11 óra között városunk felett is közel egy óráig tartó vihar vonult el, minőt már rég nem láttunk. Egy pillanat alatt leszedte a szél a házak cserepeit s újból felkapta a földről, úgy hogy ez órában lehetetlenség volt, az utcán járni. Azután villám és mennydörgés következett, szakadó záporral és közbejéggel.

A debreczeni dalárda Brassóban. A debreczeni dalárda 60 tagja, névszerint: Egyleti tisztikar. Lengyel Imre ny. törv. bíró disz elnök. Mérek Endre ügyv. elnök Harmath Gergely tanár alelnök. Krasznay József vár. hid. Péter Gábor jz. vár. tisztviselő Kovács József törv. írn. t. jegyző Bárdos Géza bizt. társ titkár pénzt. Tikos József gazda könyvv. Torday Gábor ügyv. zászlós Páray János tanító zászlós Mácsai Sándor karnagy énektanár. — Működő tagok: Varga Imre iparos v. t. Balogh György vár. hiv. v. t. Szabó Lajos jogász v. t. Steinacker Sándor p. ü. számt. v. t. Szendrő Sándor zongora készítő Toth Imre iparos v. t. Toth Károly tanító v. t. Zong János tanító v. t. Báthory Imre könyvkötő v. t. Papp János iparos. Mike Győző keresk. Graurantik Mihály doh. gy. tiszt. Patay György törv. írnok. Rastovszky László iparos. Herczegh János tanító. Hegedűs János iparos. Polonyi Andor vár. írnok. Cziffer Nándor Istv. gőzm. hiv. Kálx Béla p. ü. számg. Nádasdy Kálmán doh. gy. tiszt. Szilágyi János iparos. Dobi Károly iparos. Rácz Károly műzenész mgzó. Boross Lajos vár. hiv. Kovács János festőművész Toth Endre jogász. (Egyleti kütagok), Kerekes Sámuel M. Vársárhely tanár Nemes Kálmán ügyv. Stahl Géza vár. mérnök Nagy András iparos Ember István ügyv. Kovács Mihály keresk. Dávid Mihály tanító Balogh Lajos birtokos Jancsó Lajos iparos Huber József vár. biz. tag Molnár Ferencz keresk. Vadon Sándor ügyv. Mátray Lajos tanár Stahl Ede kisdé-óvós Roncsik Lajos városi hivatalnok, Toth Béla gyógyszerész, Móricz Bertalan iparos Lőrincák László ékszerész, Zöld Mihály városi jegyző, Szabolcska Mihály senior Tasnády István erdősz, Bonyász József kereskedő, Antal Vincze szabász Urbányi Ferencz iparos. Folyó hó 24-én délelőtt 9 óra 46 perczkor érkezik városunkba. A vendégek elfogadása s itt tartózkodásuk kellemessé tétele tárgyában értekezlet lesz ma délután 6 órakor a kaszinóban, melynek határozataira lapunk jövő számában visszatérünk. A vendégdalárda f. hó 25-én este a Nr. I. nagy termében hangversenyt is fog rendezni az Emke javára.

Gyűlést tart a brassói kereskedelmi és iparkamara kedden 1889. évi július hó 16-án d. u. 3 órakor (lópiacz 89. h. sz. a.), melynek nevezetesebb tárgyai a következők: — A nagym. földmívelés-, ipar-és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium leirata a kamara nyugdíjszabályzata tárgyában. — Ipartestületek alakítása. — Az idegen kereskedelmi utazók működési körének megszorítása. — Kérvény a Kézdi-Vársárhelyi ipariskola segélyezéséért. — Vonatösszekötés Nagy-Szeben és Kis-Kapus közt. — Segésvári alispáni hivatal átirata véleményadásért a Héjjasfalvi mészárosok panaszára-nézve. — Beadvány a m. kir. honvédség részére való posztószállítás tárgyában. — A brassói órák és aranymivesek panasza. Egy bizottság választása az évi jelentésnek összeállítása és átvizsgálására. — A közigazgatási ipartanácsosok megválasztása.

Tűzek. Tegnap reggel hirtelen tűz támadt a postaréten lévő román kath. temető halottas házában. Egy hat éves gyermek holtteste volt ott kiterítve s hihetőleg az a mellett lévő gyertyák lángjától fogott tüzet a ház, mely csakhamar teljesen leégett, tornya harangostul lezuhant. Az elősietett tűzoltók egy megszenesedett testet találtak csak a leégett házban, a kis gyermek szénné égett. — Ugyanezen időben Csernátfaluban is leégett egy istálló és csűr, Ernst sörfőző tulajdona. — Ott a tüzet hihetőleg elcsapott szolgák gyújtották alá, megvárva, míg mintegy 300 frt értékű szénáját hazahordatja. A szomszédok segítségével sikerült a tüzet lokalizálni.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. július hó 16-án.

Román párpénz	à 20 frankos	9.42 vétel	9.40 eladás
» Ezüstpénz	à 20	9.35	9.44
Napoleon d'or (aranypénz)		9.43	9.45
Török lira		10.67	10.69
Arany		5.64	5.56
Orosz papírrubel		119.—	121.—

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztéryni József.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ad. 4935.—1889. évkvi

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Honigberger Frigyes* végrehajthatónak *Krisbesán Juonné* végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén fekvő a brassói 2678. telekjegyzőkönyvben A + 2754. és 2755. hr. ingatlanra árverést 302 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenti ingatlanok az 1889. évi augusztus hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. törvényszék helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi törv.-cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1889. évi május hó 29.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága:

Kovács Károly,
egyes bíró.

(280) 1—1

Brünni posztók

elegáns

tavaszi v. nyári öltönyre

3.10 méteres darabokban, azaz 4 bécsi rőf,

- 4.80 frt. finom •
- 6.— frt. finomabb, •
- 7.75 frt. még finomabb •
- 10.50 frt legfinomabb •

valódi báránny-gyapjából, valamint felsőkabát-posztók, selemmel átszőtt kamgarnok, nyári loden-, livrée-szővetek, mosható czérszövetek, finom és legfinomabb fekete posztó salon-ruhához stb. stb. szétküld *utánvét* mellett a solidnak s előkelőnek ismert

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Nyilatkozat: Mindenik szelvény 3.10 mtr. hosszú s 136 ctm. széles, tehát teljesen elégséges egy teljes férfi-öltönyre.

Nagyobb mennyiség is küldetik. A választott minta szerinti küldésért kezesség vállalatik. 86 26—30

Minták ingyen s bérmentve.

Szolid kereset!!

Allandó tartózkodásu egyéneket keresünk. kik hajlandók képviselőségünket elvállalni és a törvény által engedélyezett sorsjegyeket részletfizetés mellett elárusítani. Magas jutalék biztosítva. (290 1—3

Ajánlatok intézendők:

May, Elfer és Adler,

Bank- és váltóüzlet Budapesten.

Nem titkos szer!

14 év óta legjobbnak bizonyult!

Dr. Schmidt G. főtörzsorvos

fül-olaja

gyorsan és alaposan gyógyít időszaki süketiséget, fül-folyást, fül-szurást a legidősebb s makacsabb esetekben is. A kellemetlen fülzúgás, valamint könnyű nagyot-hallás azonnal megelőztetik, a mint azt ezernyi bizonyítványok igazolják. Egy üveg ára használati utasítással együtt 2 frt; s kapható a leghíresebb gyógyszertárakban, Haubner C. Engel-Apotheke Wien, I. am Hofe Nr. 6. (255) 9—46

Főraktár Zágrábban.

Tomay Ede gyógyszerésznél.

TRÁGYASZER

czukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindennemű mezei termékek számára mely tartós hatásu minden földben, a mi bizonyítható számos hírneves mezőgazdasági tekintély nyilatkozatával, — a

concentrált marhatrágya,

(Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szén-sav-, phosphorsav- és káli-tartalmaért 60% szerves alkatrész mellett kezesség vállalatik.

SAXL TESTVÉREK

első cs. kir. szabad. osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien. III., Rennweg 20/51.

Minták s röpiratok

ingyen és bérmentve küldetnek.

Dr. C. M. FABER

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa, a becsületrend lovagja, Bécsben
es. kir. szabadalmazott

hygienikus kivonatai a száj s fogak ápolására.

Különleges szájszappan „Puritas“

a legrégibb s egyetlen, már az 1862. évi londoni kiállításon kitűnített, kitűnő, legjobb s leghathatósabb száj- s fogkonzerváló szer. Egy boboz 1 frt

Eucalyptus-száj-essencia.

(Kitűntetve Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legártalomdúsabb (78% hatásos alkatrész) személyes fertőztelenítésre különösen alkalmas, teljesen ártalmatlan, pusztán növényi részekből álló kivonat; hygienikus védőszer

kellemetlen szájbűz

ellen, valamint a fogak konzerválására, — kipróbált s hasznosnak bizonyult

torokkatarrhus

és egyáltalában a légzőszerveknek miasmatikus fertőzése ellen.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Az orosz császári kormány által 1881. jan. 28-áról 681. med. depart. sz. min. leirat alapján a kórházakba s gyógyintézetekbe bevezettetett.

Kitűnő Puritas-fogkefék, préselt bux- s vegyileg zsírtalanított sörteből. Egy darab ára 50 kr.

Raktárak: Brassóban Jekelius F., Kugler E. Schuster K. L., Köhalomban Wolff E. gyógysz., valamint Erdély minden gyógy- és illatszerésznél.

Szétküldési raktár: BÉCS, I., Bauernmarkt 3. (4) 11—18

TUTSEK E. temetkezési intézete

Brassó, Nagy-utca 481. sz. alatt, a Tehénpiacz sarkán.

Alapított 1879-ben.

Ajánlja a jelen kívánalmaknak megfelelő, dúsan felszerelt raktárát mindennemű **temetkezési ezikkek**ből, a legolcsóbb felétől a legfinomabb, izléses kiállításukig, — nagyon jutányos árak mellett. Művirág-koszorúk és koszoru-szalagokból nagy kiválasztás. — Bizományi gyári raktár az első bécsi, légmentes szilárd készülékű

éreczkoporsókból.

Saját asztalosműhelyében készített minden fajta **fakoporsókat** nagyon csinosan és szilárdul készítve, melyeket olcsó árakban árusít.

Saját halotti **diszkoci** a szükséges halottvívőkkel.

Továbbá átvállal teljes kiállításokat is olyformán, hogy az illető gyászolóknak épen semminemű utánjárásuk nem leszen, és ilyeneket az illető vallásfelekezet rendje és szokása szerint olcsó árban intéz el.

Végül pedig bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani hatóságilag engedélyezett

közvetítő és cselédszerző intézetemet,

előre is biztosítván a n. érd. közönséget szolid és egyenes eljárásom felől.

Becsés pártfogásért esd kiváló tisztelettel

(32) 11—24

TUTSEK E.

Legkvedeltebb savanyuviz.

„Répáti“ ásványviz

mint legszén-savdúsabb és legtisztább égvényes savanyuviz

eltekirtve rendkívüli gyógyerejétől, melynél fogva kitűnő sikerrel használtatik emésztési bajok, étvágytalanság, vesebajok, idegesség, vérszegénység, hólyagbajok és gyengélkedés ellen, tartós és kellemes ize folytán mint asztali és üdítő ital is a leghíresebb ásványvizeket jóval felülmúlja.

Szaktekintélyek véleménye szerint, szerencsés vegyi összetétele és rendkívül dús szén-savas — főleg kétszer szén-savas nátrium — tartalma folytán a „répáti“ savanyuviznek nemcsak hazánk valamennyi, de jóval gazdagabb vegytartalmánál fogva, a leghíresebb hasonló külföldi ásványvizek is alá vannak rendelve.

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben, gyógyszer-tárakban és vendéglőkben, nagyobb vételnél

a főraktárban

Giesel G. Brassó.

Színház-utca 321.

(175) 5—24

Legkellemesebb borviz.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

„ALBINA“

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe
hitelez értékpapírokra

--- román papírokra is ---

azok tőzsdei árfolyamának 85%-ja erejég, s. p. ha a kölcsönösszeg fölülhalndja az 100 frtot

(231 d) 3—*

6% kamat

mellett 1000 frton aluli kölcsönöknél azonban 6¹/₂% számittatik.

Bővebbet az intézet irodájában

Brassó, főtér 90. sz. a. naponként
8—2 óráig.